

BUITEN

2^E JAARGANG N^O. 20.

ZATERDAG 16 MEI 1908.

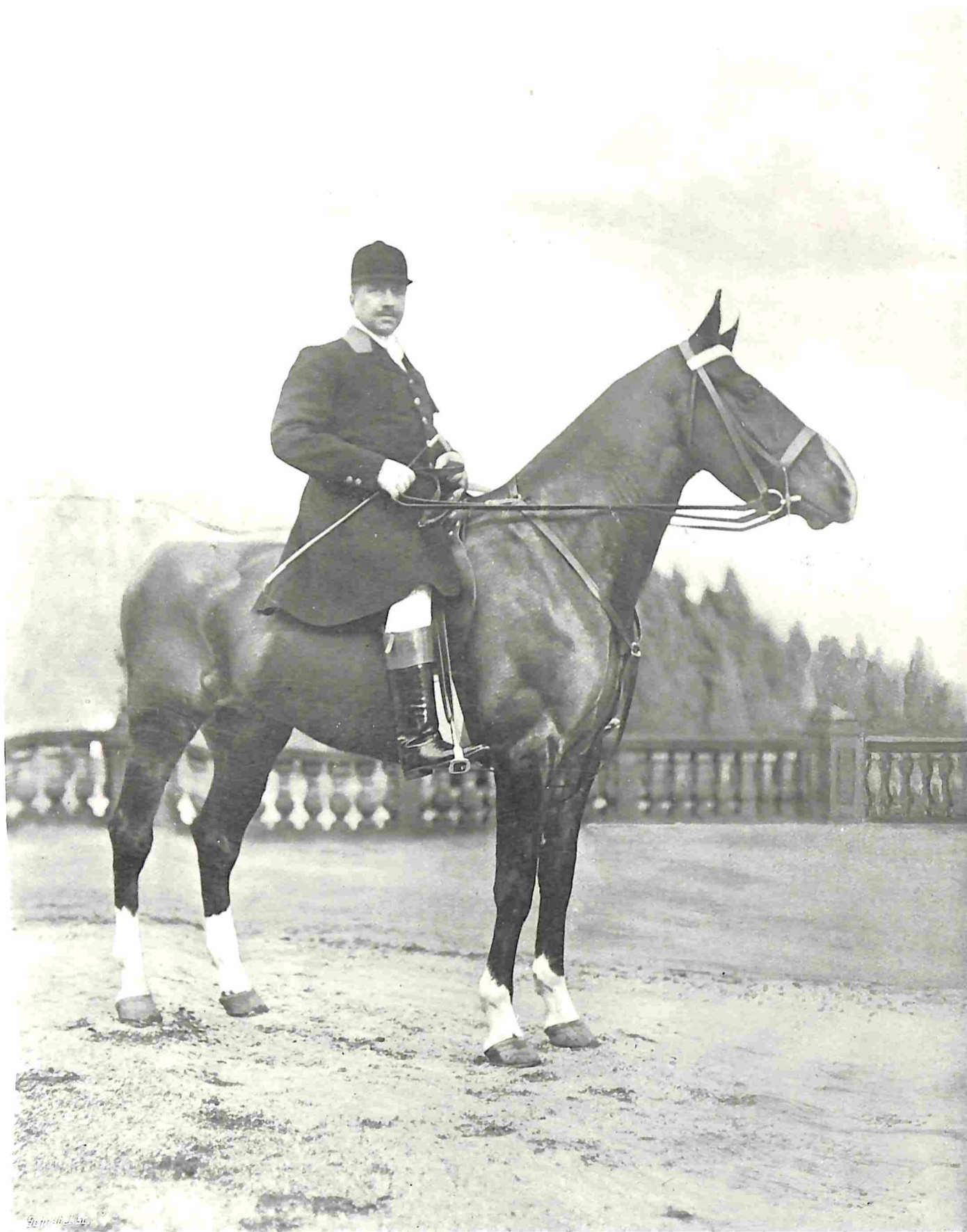

Foto Aug. F. W. Vogt.

S. A. F. BARON CREUTZ,
PRESIDENT DER KONINKLIJKE VELUWSCHE JACHTVEREENIGING.

BUITEN

Geïllustreerd Weekblad
aan het Buitenleven gewijd

REDACTIE:

HENRI VAN BOOVEN, te HILVERSUM.

MEDEWERKERS.

ARCHITECTUUR, (Gebouwen, wooninginrichting, meubelen, verlichting, verwarming, enz.) TUINARCHITECTUUR, PLAATSBE-SCHRIJVING: W. BAX JR., A. F. VAN BEURDEN, H. VAN DER BORCH VAN VERWOLDE, WOUTER COOL, H. J. DAMMERMAN JR., J. W. HANRATH, E. RUEMPOL, AUG. SASSEN, PROF. K. SLUYTERMAN, LEONARD A. SPRINGER, D. F. TERSTEEG, P. WESTBROEK. BLOEMEN- EN MOESTUIN; (Serres, kassen, enz. vruchtboomen, sierheesters). J. G. BALLEGO, K. BERENDSEN, JAC. B. BRINK, E. H. J. CUNAEUS, A. FIET, J. J. KRUYFF, M. LEUNENBURG, A. SCHUTTEVAER, E. TH. WITTE. FOKKEN EN KWEKEN: (Paarden, runderen, wolven, honden, pluimvee en ander gevogelte, visschen, bijen): F. BLAAUW, G. C. DUVAL VERWEY, CHR. H. J. RAAD, S. SPANJAARD LZN., JOH. PH. TUYT. FOTOGRAFIE: J. A. BAKHUIS, M. A. BOER, F. F. BRUYNING JR., WOUTER COOL, DR. A. J. M. GARJEANNE, G. A. M. GARJEANNE, MEVR. C. DE VRIES-BLOM. HYGIËNE, (Tuinsteden) OPVOEDING EN ONDERWIJS: J. BRUINWOLD RIEDEL, G. H. DEMMINK, J. C. G. GRASÉ, G. OOSTERBAAN. LANDBOUW, LANDBOUW-ECONOMIE, HEIDEONTGINNING EN BOSCH-CULTUUR: (Cultuurplanten, woudflora, veredeling van gewassen, enz.) L. BROEKEMA, F. F. BRUYNING JR., V. R. Y. CROESEN, S. R. VON FRANCK, J. P. VAN LONKHUIJZEN, J. RINKES BORGER, J. Z. TEN RODENGATE MARISSSEN, A. J. VAN SCHERMBEEK, C. G. SPENGLER, DR. J. J. OTT DE VRIES. LEVENDE NATUUR EN LETTERKUNDIGE BIJDAGEN: MEJ. A. BIENFAIT, MEJ. C. BIENFAIT, M. J. BRUSSE, MEVR. A. BIJL VAN SLOOTEN, BERN. CANTER, J. DAALDER DZN, HENRI M. DEKKING, P. FRANSEN JZN., DR. A. J. M. GARJEANNE, G. DE GRAAF, E. HEIMANS, MEVR. HOFFMANN, J. HORA ADEMA, DR. EDW. B. KOSTER, JOH. DE MEESTER, HENRI MEHER, J. REDDINGIUS, MEJ. B. STOLK, P. TEUNISSEN, DREVEUS UITTERDIJK. METEOROLOGISCHE EN ASTRONOMISCHE MEDEDEELINGEN: DR. C. SCHOUTE, J. VAN DER BILT, PROF. DR. A. A. NIJLAND. SPORT: (Cricket, golf, hockey, kaatsen, lawntennis, voetbal, ijskolf (bandy), enz.; paardensport; jacht en jachthonden; automobilisme, wielrijden, toerisme; roeien, zeilen, zwemmen, visschen, watertochtsjes; biljarten, schermen, uitsprochten, enz.; wedstrijden) H. F. ADAMS, LUIT. H. BIJMAN, J. COUCKE, PROF. P. H. DAMSTÉ, A. W. H. W. H. R. VAN MANEN, W. WESTRA.

INHOUD:

Stationstuinen, door Anna Bienfait blz. 230
Een praatje over Micops, door P. Franssen Jr. 231
Iets over jachtrijden en de Koninklijke Veluwsche Jachtvereniging, geïllustreerd
Met de „Grotius” naar Genua, door H. v. B., geïllustreerd (vervolg) blz. 229 en 232
Bij de mieren, uit het Engelsch door Henry C. Mc. Cook, geïll. (vervolg) blz. 237

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Bij iedere rubriek wordt gelegenheid voor correspondentie opengesteld en gelieve men vragen aan de Redactie te richten.
Fraaie foto's zullen gaarne ter beoordeling ontvangen worden. Te adresseeren aan de Redactie of aan de Uitgevers. De inzender verzuime vooral niet duidelijk zijn naam en adres te vermelden; ook achter op de foto's.
Van tijd tot tijd zullen prijsvragen voor de beste foto's op een of ander gebied worden uitgeschreven.
De Uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene annonce, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Uitgave van SCHELTEMA & HOLKEMA'S BOEKHANDEL
K. Groesbeek & Paul Nijhoff - AMSTERDAM -

STATIONSTUINEN.

ER zijn werkelijk nog menschen, die verbaasd opzien, als men beweert: „Het is een uiting van onze tijd, dat de menschen naar buiten verlangen.” Maar er is zoo'n merkbare strooming om ons heen naar de genoegens van het buitenleven, dat het mij op mijn beurt verbaast, dat dit verschijnsel nog niet tot alle stedelingen is doorgedrongen.

Dat onze gejaagde, zenuwachtige levenswijze moet uitloopen op een rust zoeken op het land te midden van bosschen en velden is dunkt mij zoo natuurlijk, dat we geen nadere verklaring behoeven te zoeken.

Het sterkst en het eerst werd zeker deze behoefte gevoeld in het groote, dichtbevolkte Londen en reeds lang geleden ontstonden om die wereldstad kleinere en grootere nederzettingen, waar de stedelingen den zomer of een gedeelte van de week doorbrengen.

En die plaatsjes dragen allen den naam van hun oorsprong. Somerset, Moorseats, Outseats, Woodseats, Thornsett, Runsett en zoovele anderen.

Lang voor onze groote steden hun tegenwoordigen omvang bereikt hadden, breidde Londen zich zoo snel uit, dat de bewoners alles deden om de beroekte nauwe straten, waar nauwelijks de zon kon doordringen, in den zomer te ontvliesen.

Vroeger klaptten de zweepen van af den bok van de hooge coachen en waren deze de vervoermiddelen naar de aardige

groene plekjes aan de Theems of naar de mooie heuvels in Surrey en Kent. En zij bestaan ook nog die coachen, maar meer als aardig overblijfsel uit den ouden tijd en daarom gelieft en behouden, maar naast hen verschenen de booten en treinen. In veel korteren tijd wordt nu het bosch bereikt, en grooter zijn dan ook de troepen der Londenaars, die naar buiten trekken.

Ook onze steden worden langzaam grooter en dichter gebouwd en de trek naar buiten blijft niet uit.

Het is zeker een aardig idee van de Directie der H. IJ. S. M., om juist in dezen tijd het initiatief te nemen voor het versieren met bloemen van halten en stations en daarom neem ik het volgende artikeltje over, dat ik in de courant geplaatst zag.

„Door de Directie der H. IJ. S. M. is aan het personeel medegedeeld, dat aan verschillende stations en halten door het personeel pogingen worden gedaan het uiterlijk der terreinen en gebouwen te versieren en te vervroolijken door het kweken van bloemen en planten.

Daar die pogingen aanmoediging verdienen, heeft de Raad van Administratie besloten daartoe mede te werken door het doen samenstellen van een „Beknopte handleiding voor het kweken van planten in stationstuinen en aan de stationsgebouwen,” waarvan aan de stations- en haltechefs exemplaren zullen worden toegezonden, terwijl de benodigde zaden gratis zullen worden verstrekt.”

Naar aanleiding van dit bericht wil ik hierbij een beschrijving voegen van mijn aankomst aan het station te Witley in Surrey. Wij hadden een drukken dag in Londen achter den rug, we hadden veel gezien en veel genoten en als echt apprecieerende buitenmenschen, zochten wij met groot genoegen het landleven weer op.

Ik sprak in dit blad al over mijn verblijf in de week-end cottage te Chiddingfold, en ik gaf een foto van het aardig oud gebouwtje, begroeid met klimop en rozen en omgeven door de donkere yew-hedge, waar Kate Greenaway gewoond heeft.

Met den trein gingen we tot het station Witley.

Het is geen wonder dat dit schilderachtige plekje een aardig stationsgebouw heeft: het plaatsje is bekend om haar typische huizen en mooie punten. Studio geeft in haar winternummer van verleden jaar, verschillende cottages uit die omgeving weer. Kort voor het station beginnen de heuvels, — de spoorweg is uitgegraven, zoodat men aan weerszijden de met groen en bloemen beplante hellingen ziet, terwijl boven op de helling donkere stevige dennen met breede kruinen het landschap daarboven voor ons oog verbergen. Was het niet dat we aankwamen in Surrey, het beroemde land waar men zooveel werk maakt van bloemen en planten, dan zouden deze hellingen misschien dor en kaal zijn, want Surrey is een niet zeer vruchtbaar bergland. De heuvels zouden misschien begroeid zijn gebleven met wat dorre heide, zij zouden dan zeker in Augustus en September, mooi donkerpaarsch gekleurd zijn, maar de rest van het jaar zou er een somber donker waas gehangen hebben naast den voortsnellenden trein.

Ik weet niet of wij Hollanders ooit het talent zullen veroveren, waarmee de Engelschen hun borders aanleggen, de lange rechte lijnen van bloemen, die met smaak en overleg gekozen worden. Zij kennen de planten in al hun eigenaardigheden, zij weten hun hoogte, hun kracht en hun kleur en kunnen dus van te voren berekenen het effect, dat de eene bloem naast de andere zal maken. Het speet mij dat ik geen kennis kon maken met den man, die het stationsterrein van Witley beplant heeft; want zeker is hij iemand met veel smaak, veel kennis van natuur en veel kunstzin.

De donkere dennen vormden den achtergrond en daarvoor kwamen mooie donker lila rhododendrons. Deze planten bloeien in Engeland, geloof ik, later dan bij ons; want het was in Juni en zij stonden in vollen bloei. Het donker lila ging met zachte overgangen van struik tot struik over in zacht paars wit en eindelijk rose; het was als een gamma van kleur en daarvoor kwamen in toeven hier en daar de brutale gele brem. De plaatsen daartusschen waren aangevuld met de lichte Engelse klaprozen, en witte margrietten in overvloed vormden den grond van deze bloemenweelde. Vóór langs den kant stond Hypericum, die later met haar helder gele bloemen weer kleur zouden geven, maar nu sloten haar leerachtige dofte bladen de bloemenrand af. Ik ben overtuigd dat tusschen de margrietten en klaprozen nog heel veel andere planten staan, die onopgemerkt bleven, maar dat zij omhoog zullen schieten met wuivende bloemstelen, zoodra de papavers zullen uitgebloeid zijn. Dat is juist de kunst van de Engelse bloemartisten, dat zij verscheidendheid, zonder bontheid, dat zij een walden bloemenrand zonder slordigheid weten aan te leggen.

Toen wij aankwamen ging de zon juist onder en alle bloemen keerden hun kronen naar het dalende licht. De aankomst te Witley bleef daardoor helder in mijn herinnering. Ik wensch velen toe, daar te kunnen afstappen in den vroegen zomertijd.

Nu en dan wordt er in Engeland een wedstrijd gehouden van de verschillende stations onderling en wordt er een prijs uitgelooft aan hem, die het best partij heeft weten te trekken van het lapje grond, dat het stationsgebouw omringt. Natuurlijk past deze bloemenliehebberij voor het oogenblik nog meer bij de Engelse gewoonte van het landleven, maar door de plannen van de Hollandsche Spoorwegmaatschappij zullen spoedig ook de vele landelijke Hollandsche stations, de reizigers verwelk-

men met bloeiende planten. Ook de Staatsspoor heeft in deze richting stappen gedaan. Dit zal zeker weer een schrede nader zijn tot het ideaal, dat wij vooraan komen in de rij der bloemen-artisten en dat wij ook onzen ouden naam in het buitenland handhaven als het land waar de grootste bloemenliefhebbers wonen.

ANNA BIENFAIT.

EEN PRAATJE OVER MIEPOES.

SEDERT Mevrouw Ronner onze musea en particuliere verzamelingen met hare kunstjuweeltjes verrijkt heeft, schijnt de liefde voor Miepoes opnieuw ontwaakt te wezen. Oudtijds toch werd zij meer vereerd dan heden ten dage. De Egyptenaren aanbaden haar als een wezen van goddelijken oorsprong. „De Kat”, zegt George Ebers, „was waarschijnlijk het heiligste van de vele heilige dieren, die de Egyptenaren vereerden. Terwijl de andere dieren slechts plaatselijk vergood werden, stond de Kat bij alle onderdanen der Faraö's in den reuk van heiligheid. Herodotus verhaalt, dat de Egyptenaars, als hun huis in brand stond, niet eerder aan blusschen dachten, voordat hun Kat gered was, en dat zij als bewijs van rouw zich de haren afschoren, als hun Kat stierf. Wie één van deze dieren doodde, werd, onverschillig of de moord opzettelijk dan wel bij ongeluk gepleegd was, zonder genade ter dood gebracht. De lijken der Katten werden op kunstmatige wijze gemummificeerd en bijgezet: onder de vele ingebalsemden dieren zijn er geen, die in grooter aantal gevonden worden, dan de zorgvuldig met linnen windsels omwikkelde, gemummificeerde Katten.”

Uit welke oorzaken die hooge vereering voortspoot doet minder ter zake. Zeker is het, dat wij haar wel wat meer liefde mochten geven, dan wij gewoonlijk doen. Zij is een edel dier, welker opvoeding dikwijls verwaarloosd wordt, waardoor hare minder goede karaktertrekken zoo vaak op den voorgrond treden. Al hare lichaamsdeelen zijn evenredig, alles is even afgerond, fraai en lenig, slank en buigzaam. Geen enkel dier heeft zulk een juist gevormden schedel. Hoe sierlijk zijn haar wendingen, hoe bevallig en statig is haar gang! Het schijnt, alsof zij geen beenderstelsel bezit en uit niets anders dan zachte stof bestaat. Volkomen passend bij haar lichaam is hare geschiktheid voor zintuigelijke gewaarwordingen. Velen minachten haar, omdat zij hare dieverijen haten, hare klauwen vreezen en haar vijand, den hond, boven alle dieren beminnen. Geheel ten onrechte evenwel. Bij eene zachte behandeling toont zij hare gehechtheid zoowel aan haar meester als aan diens huis. Hoe tevreden strijkt zij hem, al spinnende, langs de beenen, hoe genoegelijk zet zij zich op den schoot van hare meesteres! Zie haar wandelen door de kamer, met ingetrokken klauwen, deftig en geruischloos, als was zij zich harer waardigheid bewust. De buigzaamheid harer leden is spreekwoordelijk. Geen opening zoo nauw, of zij weet er zich door te wringen, geen val zoo hoog, of zij komt, door een vlugge manoeuvre met den staart, op haar pooten terecht. Hoe behendig weet zij te balanceren, wanneer haar weg haar voert over smalle paden en langs diepe afgronden!

In reinheid en zindelijkheid kan zij menig onzer een lesje geven. Geen smetje mag haar lichaam verontreinigen. Op haar achterdeel gezeten bevochtigt zij haar voorpooten en wast zich van het topje van haar ooren tot het uiterste puntje van den staart. Haar vuil begraaft zij en bedekt het met een laagje turf-molm of aarde. Oplettend en slim is zij in de hoogste mate. Haar geheugen speelt haar parten, den eenmaal beganen weg vindt zij altoos terug, vandaar de zekerheid, waarmee zij het geheele huis doorsnuffelt, van den zolder tot de kelder. Met moederlijke teederheid verzorgt zij hare jongen. Naakt er eenig gevaar, zij neemt ze voorzichtig bij het nekvel en draagt ze naar een veilige plaats. Hoe groot haar afkeer van het water ook is, zij springt moedig hare jongen na en redt ze uit de handen van hem, die hun leven in gevaar brengt. Het is zelfs de meesteres niet geraden te dicht bij haar nest te komen, als zij jongen heeft. Buitengewoon is de moed, waarmee zij zich zelfs tegen haar sterksten vijand verzet. Met den hond kan zij 't gewoonlijk al heel slecht vinden. Wordt zij door hem aangevallen, dan schieten haar oogen vuur, haar rug kromt zich, de staart verdikt zich, en zweept onheilspellend heen en weer en hevig blazende tracht zij hem met de klauwen in het vleesch te scheuren of hem de oogen uit te rukken. In dien toestand is zij vreeselijk om aan te zien en zelfs voor den mensch gevaarlijk. Valschheid en trouweloosheid liggen niet in haren aard, maar zijn een gevolg van de vaak gniepige wijze, waarop men haar pijn tracht te doen. Dit maakt haar wantrouwend.

Terwijl de reuk van de Kat van geringe beteekenis is, zijn het gezicht, het gevoel en het gehoor bijzonder ontwikkeld.

„De Kat kan in het duister beter zien dan bij licht”, zegt het volksgeloof. Niets minder, waar dan dit. Zonder licht ziet niemand, ook de Kat niet. In volslagen duisternis onderscheidt zij evenmin iets als eenig ander dier. Zij heeft het echter in haar macht haar pupil grooter of kleiner te maken, naarmate de sterkte van het licht. Overdag heeft die pupil den vorm van een kleine spleet, bij nacht van een tamelijk grooten cirkel, waarom hare oogen in het donker op kooltjes vuur gelijken. Bijzonder fijn is

ook het gevoel, hetwelk hoofdzakelijk zetelt in de snorharen. Zij voelt de nabijheid der muizen, eer zij ze ziet. Knijpt men haar den snor af, dan vangt zij geen muizen meer. Ook de zachte eeltkussens onder de teenen zijn werktuigen van het tastgevoel. Haar gehoor is zeer scherp. Daardoor verneemt zij het minste geritsel.

Ontdekt zij hier of daar een levende prooi, dan sluipt zij voorzichtig nader en legt zich op den buik neer. Zij berekent den afstand. Daarna neemt zij een sprong en slaat haar klauwen op haar buit. Mist zij, dan is zij te trotsch om nogmaals een aanval te wagen en het slachtoffer loopt vrij.

Goed doorvoede Katten zijn slechte muizenvangsters en liggen liever den geheelen dag in het zonnetje of op de warme haardplaat. Trouwens, de Kat gaat over het algemeen 's avonds en 's nachts op roof uit.

Zij kan al heel slecht het „mijn” onderscheiden van het „dijn” en komt daarin met veel menschen overeen. Door die onhebbelijkheid ligt zij gewoonlijk altijd met de keukenmeid overhoop. Behalve muizen, lust de Kat ook als versnapering graag een vogeltje, waardoor zij nog al eens in conflict komt met de huisvrouw, die voortdurend verplicht is een wakend oog te houden op haar kanarie.

Wanneer men, vooral bij zwarte katten, in het donker de droge haren tegen de natuurlijke richting in strijkt, dan vertoonen zich onder een knetterend geluid „vonkjes”. Men beweert, dat zulks een electrisch verschijnsel is.

Jonge Katten zijn een vroolijk en aardig goedje. Spelen is hun lust en hun leven, al zullen zij 't dan ook doen met den staart hunner moeder. Daardoor passen zij volkomen bij onze kinderen, die zich uren aan uren met haar kunnen vermaken. Worden zij echter wat ouder, dan is het uit met het spel en moeten ze in eigen onderhoud leeren voorzien, bij welken arbeid ze door de moeder onderwezen worden. Vader Kater bemoeit zich al heel weinig met zijn kroost. Meermalen gaat hij rond als een brieschende leeuw, zoekende of hij het ook kan verslinden.

De Nubische Kat wordt algemeen aangenomen als de stammoeder van onze Huiskat.

Aangezien onze Katten nog al van nachtelijke omzwervingen houden is het zeer moeilijk het ras zuiver te bewaren. Verkiest men zulks, dan dienen zij van de wereld afgezonderd te worden in zoogenaamde *catteries* of kattenkooien. In Engeland vooral heeft men daar veel mee op. Van de buitenlandsche rassen moeten vooral genoemd worden, de langharige, sneeuwwitte *Angora-katten*, de blauwe *Perzische*, de roodbruine uit *Tobolsk*, de *Chineesche* met hangende ooren, de *Kaapsche* met roode strepen, de *Siam-*, *Peru-* en *Birmahkatten*, de dwergachtige *Creoolkatten*, van Antigua, de staartlooze Katten van het eiland Mann, enz.

Bij ons te lande komen Katten voor met alle verscheidenheid van kleuren, daar op raszuiverheid minder gelet wordt. De Zebekat is wel het prachtigste geteekend. De echte lichtgrijze Cypersche Kat moet zwarte teenkussens en aan de achterpooten zwarte zolen hebben. De driekleurige Katten, volgens de overlevering vermomde kollen en heksen, zijn bijna zonder uitzondering wijfjes. Een driekleur Mannetje wordt hoogst zelden aangetroffen. Vandaar dat tooverkollen altijd oude vrouwen en nooit mannen zijn.

Een groot aantal spreekwijzen zijn aan de Katten en het Kattenleven ontleend.

Als van een vrouw gezegd wordt: Zij is zoo valsch als eene *Kat*, dan heet het van den man: Hij is zoo valsch als een *Hond*, een bewijs, dat de om zijn trouw zoo hoog geroemde ook niet al te zuiver is.

Een Katje, dat niet zonder handschoenen is aan te pakken is te verkiezen boven een keffenden Hond, die nooit van zich afbijt.

„Een dooie Kat is een schrik voor de muizen”, en „Als de Kat dood is, dansen de muizen”, zijn wel een bewijs, dat zij orde onder dat knagend gedierte weet te bewaren.

„Ik ben zoo gauw als de Katjes” beteekent in den volksmond: „Ik ben gezond en heb den geneesheer niet noodig”. Bekend toch is het, dat de Kat bij ongesteldheid nooit de hulp van een esculaap inroept, doch zich zelf cureert door de noodige hoeveelheid gras te verorberen. Misschien hielp dit ons in sommige gevallen ook. 't Was tenminste te beproeven.

„Als de Katjes muizen, dan mauwen ze niet”, mag als bewijs gelden, dat de Katten oorspronkelijk een vreedzame natuur bezitten.

En als van iemand gezegd wordt, dat hij er „als de Katten bij is”, dan pleit dit voor zijn ijver en werkzaamheid.

„Een Kat in den zak te koopen” zal nooit iemand doen, die zoo slim is als een Kat. Hij mag liever bedenken, dat „een vliegende Kat altijd wat vangt”. Verder is het precies hetzelfde, of men „van de Kat dan wel van den Kater gebeten wordt”.

Wie zich als een „Kater naar Parijs laat sturen en „miauw” zegt, als hij terug komt”, geloof maar vast, dat hij nog niet weet te vertellen, hoeveel teenen de Kat aan haar voor- en hoeveel aan haar achterpooten heeft.

„Het eerste gewin is Kattengespin”, moge de oogen openen van hem, die al te veel vertrouwt op zijn aanvankelijk verkregen fortuin. En ten slotte wensch ik ieder zooveel overleg, slimheid en verstand als de „Gelaarsde Kat” van den Markies van Carabas bezat.

Foto Aug. F. W. Vogt.

DE MEUTE IN DEN GRASLOOP.

IETS OVER JACHTRIJDEN EN DE KONINKLIJKE VELUWSCHE JACHTVEREENIGING.

NIETTEGENSTAANDE de plaats, die de automobiel gaat innemen, blijft de belangstelling voor paarden en de rijkunst steeds levendig en is blijkbaar zelfs toenemende, getuige de groote deelname op de verschillende concours hippiques, die 's zomers hier te lande gehouden worden (het aantal daarvan schijnt ook toenemende), waarbij medewerking uit het buitenland en Amerika niet zeldzaam is.

Wij kunnen het streven er fraaie spannen edele tuigpaarden te toonen als een aangenaam feit vermelden, doch het overigens buiten beschouwing laten en ons hier bepalen tot de rijpaarden. De concoursen voor hoogte- en breedte-sprongen uitgeschreven, alsook de parcoursen voor jachtpaarden daar gereden, toonen ten duidelijkste, dat onze ruiters zich meer en meer beijveren om naast de zoo nuttige manège-oefeningen zich ook te bekwamen tot vlotte hindernis-ruiters.

Hiertoe zal veel hebben bijgedragen het streven van militaire zijde om officieren en manschappen te wennen in zeer vlotte gan-

gen over onbekende terreinen te gaan, zulks in verband met hetgeen in tijden van oorlog van hen zal moeten worden gevorderd. Zij moeten kijk op het terrein hebben, weten in welke gangen daarin kan worden gereden, welke hindernissen kunnen worden genomen en hoe lang dit van hun paard geveerd kan worden.

Onze burger-ruiters blijven daarin niet achter.

In verschillende steden als Amsterdam, Amersfoort, Breda, 's Gravenhage, Hilversum, Utrecht, bestaan vereenigingen tot bevordering van het jacht- en terrein-rijden, terwijl de nabij Arnhem gevestigde Koninklijke Veluwsche Jachtvereeniging in het daarvoor geschikte jaargetijde en bij gunstige bodemgesteldheid eens per week jachten achter hare meute foxhounds houdt.

Over deze vereeniging en hare jachtritten wenschen wij het een en ander mede te deelen aan de hand van de werken door de heeren W. L. van Warmelo, officier der Artillerie, en Mr. H. Visser daarover geschreven.

Het opsporen van wild met een meute honden heeft in bijna alle landen van Europa, maar in het bijzonder in Engeland, groote aantrekkingskracht uitgeoefend.

Omstreeks 1750 begonnen in Engeland de vossenjachten, zooals die nu gereden worden, populair te worden. Thans kan men zeggen, dat zij eene ontspanning en genoegenvormen voor personen van uiteen loopenden leeftijd (soms volgen zelfs jongens op ponnies de honden) en waarin een groot deel der bevolking levendig belang stelt. Niet alleen leden van eene vereeniging of gasten van den eigenaar der meute, maar ook de eenvoudige pachter verschijnt aan de meet. De meutes behooren echter meestal niet aan eene vereeniging, daar de aristocratie er een eer in stelt op hare landgoederen eene meute te houden en deze van vader op zoon te doen overgaan.

De foxhounds zijn van edel ras, dat al bijna twee eeuwen bestaat. De meest aangenomen meening is, dat zij stammen van een thans bijna uitgestorven ras van bloedhonden, die veel als speurhonden werden gebruikt.

Foto Aug. F. W. Vogt.

DE WHIP MET DE HONDEN IN DEN GRASLOOP
BIJ DE KENNELS.

Deze honden waren echter niet snel genoeg, maar door oordeelkundig fokken is men er in geslaagd een hond te krijgen, die grooter snelheid kan ontwikkelen. Het tegenwoordige type foxhound is een zeer sterke hond van ongeveer 50 c.M. schouderhoogte, die zeer snel kan zijn. Hij heeft eene intelligente kop en goedgeoede oogen, maar de wilde aard en bloeddorst van zijne voorvaderen komt somtijds nog boven en tot slaafsche onderwerping zijn zij niet te brengen, hoewel zij zeer leerzaam zijn. Het is zaak hen goed en rechtvaardig te behandelen. Op 1½-jarigen leeftijd kan er reeds met hen gejaagd worden, op vierjarigen leeftijd zijn zij in volle kracht, terwijl zij na hun 7de of 8ste jaar beginnen te verminderen.

Wat de paarden betreft, die in Engeland voor de jachten worden gebruikt, het is niet gemakkelijk daarvan in enkele korte woorden een denkbeeld te geven. De afwisselingen in het terrein, de hooge hindernissen, die genomen moeten worden, hebben vraag doen ontstaan naar een krachtig paard met veel uithoudings-vermogen en snelheid, dat bovendien nog over een bevoorlijk spring-vermogen beschikt. Deze eigenschappen worden vooral aangetroffen bij een ras, dat in Engeland en Ierland wordt gefokt onder den naam van „hunters”.

Deze hunters worden meestal niet voor hun zesde jaar in het jachtveld gebruikt. Het zijn kostbare dieren, waarvoor somtijds prijzen van 1.300.— en meer worden besteed. Moeten zij zware gewichten dragen, dan zoekt men bij voorkeur paarden met sterk beenwerk, zeer ontwikkelde spieren en vooral een sterken rug, meer dan op groote taille te letten. Ook schenkt men in het algemeen grooter aandacht aan karakter-eigenschappen, temperament, enz., dan aan uiterlijk schoon.

Het geldt in Engeland voor een groote eer om Master of the hounds te zijn, eene functie, die dikwijls door Lords of Squires wordt vervuld. Een goed master moet over niet geringe capaciteiten beschikken. In de eerste plaats moet hij een uitstekend en onverschrokken ruiter zijn, die voor geen terreins-moeilijkheden terugdeinst. Dan moet hij op tactvolle en aangename wijze met de hem volgende ruiters, die tezamen gewoonlijk „het veld” genoemd worden, kunnen omgaan om een ongedisciplineerd en somtijds nog weinig geoeffend „veld” in toom te houden en te leiden. Verder rust op hem de taak zich met de eigenaars der gronden, waarop zal worden gejaagd, te verstaan en daartoe machtiging te vragen. Als men nagaat, dat het beschadigen van hekken of heggen niet altijd geheel te vermijden is, dat landeigenaars met meer aangelegenheden dan uitsluitend jacht-enthousiasme rekening moeten houden, dan kan men wel begrijpen, dat dit deel van zijn taak hem somtijds heel wat moeilijkheden op te lossen geeft. Bovendien moet hij in die terreinen tot in de verste uithoeken, grondig den weg weten.

Alle honden moet hij bij naam kennen, en zich door hen weten

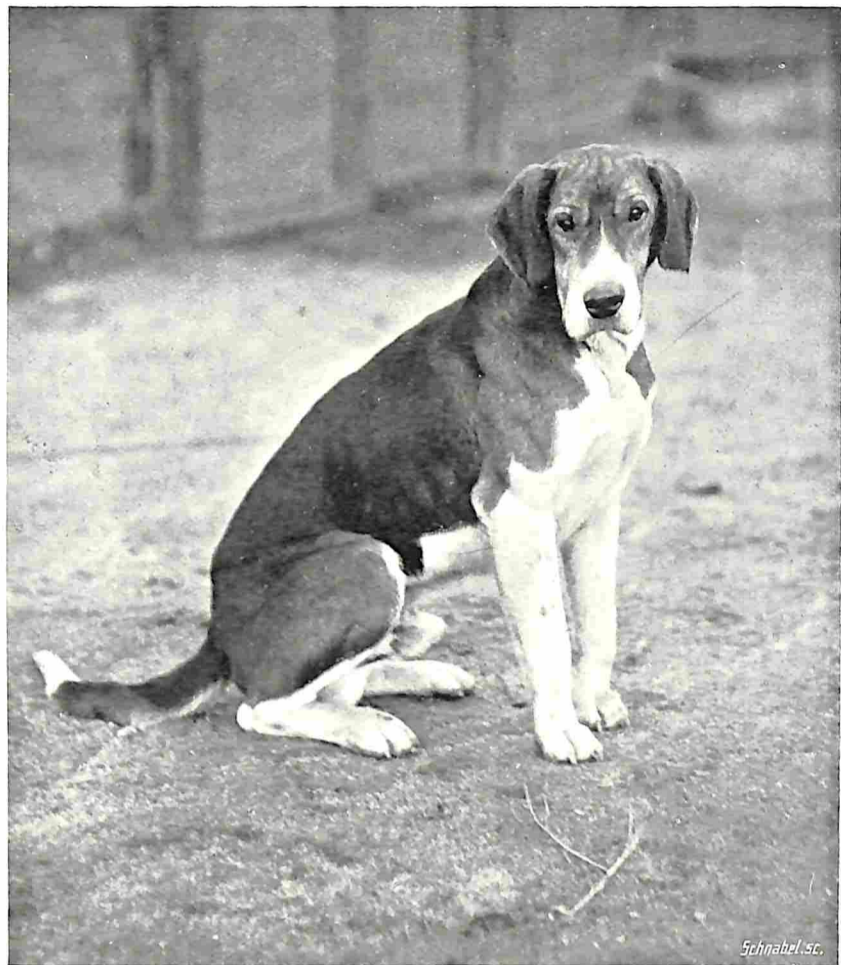

Foto Aug. F. W. Vogt.

DE FOXHOUND „NOMINAL” DOOR DEN MASTER IN OCT. L.L. IN SPA GEKOCHT VAN DE SPA DRAG-HUNT.

te doen gehoorzamen. Hij moet van hun karakter op de hoogte zijn en vooral ook uit hun geluid weten af te leiden, waarom zij aanslaan. Last not least wordt hij geacht bekend te zijn met alle listen en lagen, die Reintje aan zijne vervolgers weet te leggen.

Het onderhoud en de zorg voor de meute is opgedragen aan de huntsman. Bij kleinere meutes is de Master meestal tevens huntsman. Hij wordt terzijde gestaan door een of twee whippers-

Foto Aug. F. W. Vogt.

DE MASTER GEVOLGD DOOR DEN WHIP RIJDEN MET DE MEUTE VAN DE KENNELS NAAR DE MEET.

Foto Aug. F. W. Vogt. DE MEET VOOR HET KASTEEL BILJOEN OP 20 FEB. 1908.

Van links naar rechts: Luit. Jhr. Quartes van Ufford, Luit. van den Wall Bake, de heer Leeuwenburg, Baronesse van Nagell, Luit. Jhr. Catkoen, Luit. Jhr. Repelaer van Driel, de Master, Graaf Le Grelle, Baron Creutz, Mr. A. Fockema, de Whip Jhr. Coehoorn van Sminia, Luit. Jhr. van Reigersberg Versluys, Luit. Baron van Heerdt. Het dochttertje van den Master staat tusschen de honden.

in, gesalariëerde personen, kortweg whip genoemd, op wien de taak rust bij het jagen den Master te helpen in het leiden van de honden. Onwillige honden, die er de voorkeur aan geven op eigen gelegenheid te gaan jagen, moeten door den whip tot hun plicht en weder onder appel van den Master worden gebracht. De whip moet derhalve een vlot ruiter en uitstekend bereden zijn.

De Master, huntsman, en whip dragen de roode jas, witte das, witte rijpantalon en hooge rijlaarzen met gele kappen, alsmede een bolronde zwartfluweelen pet. Aan kleine distinctieven is hun rang kenbaar. Behoort de meute aan eene vereeniging, dan kunnen alle contribueerende leden dit costume dragen, is echter één persoon eigenaar van de meute, dan heeft deze het recht het dragen van de uniform der equipage aan anderen toe te staan.

Das, pantalon en rijlaarzen moeten onberispelijk zijn, maar men draagt gaarne een jas, die de sporen toont, dat de eigenaar in alle weer en wind is uitgereden.

In Frankrijk wordt op eenigszins andere wijze gejaagd dan in Engeland.

Worden in laatstvermeld land alle honden tegelijk voor het begroeide terrein gebracht, waar men vermoedt, dat het wild zich ophoudt, in Frankrijk gaat een pikeur met een paar honden vooruit om een spoor van het wild te zoeken. Is hij hierin geslaagd, dan begeeft hij zich naar den maitre d'équipage om verslag uit te brengen. Deze overlegt dan met de équipage hoe te handelen en daarna zet de geheele jachtstoet zich in beweging om het wild op dezelfde wijze te bemachtigen als in Engeland geschiedt.

De pikeurs dragen groote jachthoorns met zich, waarop zij tijdens de jacht signalen geven om aan alle ruiters kenbaar te maken op welk wild wordt gejaagd, waar het zich ongeveer bevindt, of het te water gaat, enz., enz. Deze „sonnerie des trompes” maakt de Fransche jachten veel vroolijker, terwijl bovendien de Fransche honden voortdurend aanslaan. Daarentegen slaat de Engelsche hond veel minder aan en geeft slechts de Master nu en dan enkele stooten op een kort hoorntje om de honden bijeen te verzamelen.

In Frankrijk jaagt men bijna uitsluitend op herten, de équipage is daar in groene jassen gehuld.

Deze jachten zijn alleen toegankelijk voor invités, zij zijn lang niet zoo populair als in Engeland en de medewerking van de bevolking ook veel minder groot.

In Duitschland bestaat niet zooveel gelegenheid achter honden te rijden als in Engeland en Frankrijk, daarom is van militaire zijde daar te lande het jachtrijden sterk bevorderd. Bij de rijksschool te Hannover wordt eene meute gehouden, die bekend staat als de beste van het vasteland.

In ons land zijn parforce-jachten weinig beoefend geworden, waartoe zal hebben bijgedragen de eigenaardige gesteldheid van den bodem. Onder de Prinsen van Oranje waren echter hartstochtelijke jachtruiters en in het bijzonder wordt Prins Willem III geroemd als een onverschrokken en buitengewoon vaardig terrein-ruiter. Hij kocht het Loo om vandaar uit van deze door hem

zoo zeer geliefde uitspanning te kunnen genieten. „Dat zijne jachten zich toen reeds over zeer lange afstanden uitstrekten”, schrijft Mr. Visser, „kan zeer zeker blijken uit de aanhaling van een zijner brieven, waarin hij schreef:

„Nous avons pris deux gros cerfs, le premier dans Dorewaert, „qui est un des plus gros, que je sache avoir jamais pris.

„Oct. 25 1697.”
„Nov. 4

Hoogstwaarschijnlijk zal deze jacht wel aangevangen zijn in de omgeving van het Loo en dan is de afstand tot Doorwerth onder Renkum respectabel te noemen. Het jagen achter honden was echter bij ons een vrijwel onbekende sport.

In 1873 schaften de Heeren H. Graaf Bentinck van Middachten en W. A. Baron de Constant Rebecque zich zes windhonden aan, om daarmede de lange jacht te paard op hazen uit te oefenen. Deze jachten vonden veel bijval en werden o. a. bijgewoond door Z.K.H. den Prins van Oranje, terwijl ook verscheidene dames mede reden.

Spoedig werd de wensch te kennen gegeven ook vossenjachten te organiseren en daaraan heeft de Veluwsche Jachtvereeniging haar ontstaan te dan-

ken. Dinsdag 26 Sept. 1876 werd hare eerste jacht gehouden; de meet was aan den Ginkel nabij Bennekom en Ede. Als Master, tevens huntsman, fungeerde de heer Henri Graaf Bentinck, als 1ste whip de heer Govert Graaf Bentinck en als 2de whip de pikeur Wilks. Het veld bestond uit de heeren S. J. Graaf van Limburg Stirum, W. A. Baron de Constant Rebecque en C. M. E. van Löben Sels.

De meute, bestaande uit elf honden, die door den Master in Engeland waren aangekocht, voldeed zeer goed en bezorgde den ruiters een goeden run.

3 October 1876 werd na voorafgaande vergaderingen de „Veluwsche Jachtvereeniging” definitief opgericht, waarbij de heer S. J. Graaf van Limburg Stirum tot voorzitter werd gekozen.

Graaf Henri Bentinck schonk de 11 honden aan de nieuwe vereeniging, terwijl Baron de Constant Rebecque zijne jachtterreinen van Grunsfoort, Edesche bosch, de Sijsselt, Bennekom-sche en Edesche heide, voor de vossenjachten beschikbaar stelde; ook werd nog gejaagd op het Kreelsche zand in het Otterlosche en Roekelsche Bosch en Oud en Nieuw Reemst.

Op deze wijze werden gedurende eenige jaren tal van jachten gehouden, doch ten slotte verflauwde de belangstelling en in 1882 kon men zeggen, dat de Vereeniging had opgehouden te bestaan.

Toen is geruimen tijd achtereen het jagen achter honden in Nederland niet beoefend geworden. In 1800 hield de heer W. Baron van Heeckeren van Enghuizen op zijn landgoed Sonsbeek eene meute, waarmede hij in de omstreken van Arnhem joeg en deze jachten wakkerden de belangstelling zoo aan, dat in 1897 op initiatief van den heer Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell weder eene vereeniging kon worden opgericht, die eveneens den naam kreeg van „Veluwsche Jachtvereeniging”.

Vooraf dient te worden vermeld, dat de heer van Heeckeren van Kell op het kasteel Bingerden eene meute foxhounds had gehouden en hij deze meute aan de nieuwe Vereeniging aanbod.

Het bestuur was als volgt samengesteld:
O. D. van Diepenbrugge, voorzitter; Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, master-huntsman; Mr. S. B. W. Graaf van Limburg Stirum, secretaris, tevens gentleman-whip; T. H. Ridder Huijssen van Kattendijke, penningmeester; Jhr. R. J. Rutgers van Rozenburg, bestuurslid.

De verzorging van de honden werd toevertrouwd aan den pikeur Wigman, die tevens als tweede whip optrad. Hij was reeds op het kasteel bij de meute werkzaam geweest en had het bewijs geleverd op uitnemende wijze met de honden te kunnen omgaan en tevens een kranig terrein-ruiter te zijn.

Reeds na één seizoen zag zich genoemde master genoodzaakt, zeer tot leedwezen van de Vereeniging, af te treden. In zijne plaats werd gekozen Mr. S. B. W. Graaf van Limburg Stirum, die reeds een carrière als jachtruiters achter den rug had en in Engeland een aantal van de zwaarste jachten had mede gereden, terwijl hij bovendien met den master eener bekende meute persoonlijke relaties had aangeknoopt, zoodat hij zoowel practisch als theoretisch geheel op de hoogte was.

Dat de wijze, waarop hij zijne functie vervulde, op hoogen prijs werd gesteld, bleek in 1902 bij de honderdste jacht onder zijne

leiding, waarbij o.a. de Militaire Sportvereniging hem tot aandenken de zilveren medaille harer Vereeniging aanbood.

Op 22 Sept. 1898 heeft „de Veluwsche” op het groote sportteest, dat H.M. de Koningin bij gelegenheid van hare troonsbestijging te Clingendaal werd aangeboden, eene kleine slipjacht op het terrein aldaar gehouden. Aan deze jacht, die door de schilderachtige omgeving een waar succes was, werd deelgenomen door 25 ruiters, deels leden der Vereeniging, gekleed in rooden jachttrok, deels officieren. De Vereeniging genoot toen tevens de eer Hare Majesteit van en naar het paleis eene eerewacht van hare leden in jachtkleeding te mogen aanbieden.

In het jaar 1899 behaagde het Hare Majesteit de Vereeniging het predicaat van „Koninklijke” te schenken.

In het najaar van 1903 was de heer van Limburg Stirum verhinderd de functie van Master-huntsman langer waar te nemen.

Korten tijd heeft toen de heer Ch. Gerken de jachten geleid, terwijl bij zijne afwezigheid Wigman de honden liet jagen.

Bij de jacht nabij Zeist op 24 Maart 1904 kwam Wigman met zijn paard ten val met zoo noodlottig gevolg, dat hij reeds den 26sten Maart overleed.

Zijn heengaan was een ernstig verlies voor de Vereeniging. Hij had steeds getoond een kundig en onverschrokken ruiter te zijn geweest en ook voor zijne honden de ware man op de ware plaats.

Toen braken moeilijke dagen voor de Vereeniging aan, geen master, geen whip en de herinnering aan een ongeval, dat diepen indruk had gemaakt.

Toch mocht het bestuur er reeds spoedig in slagen een nieuwen master te vinden.

De heer J. J. Korthals van Schooten, wonende te Zeist, die de reputatie had verworven een stout ruiter met veel ervaring te zijn, verklaarde zich bereid de vele zorgen en lasten aan het masterschap verbonden op zich te willen nemen.

Als whip werd aangesteld A. Friederichs, die eenige jachten als tweede whip had mede gereden, maar overigens zijn taak nog moest leeren. Reeds in den zomer van 1904 verhuisde de heer Korthals

Foto Aug. F. W. Vogt

DE MEET.

Van links naar rechts: Luit. Jhr. v. Reigersberg Versluys, Graaf Le Grelle, de Master, Mevr. Korthals van Schooten, Baron Creutz, de Whip.

naar Velp en nadat een aantal nieuwe honden waren gekocht, hetgeen noodzakelijk bleek, en deze geoefend waren, kon den 29sten December de eerste jacht gehouden worden, die uitstekend slaagde en waarbij het veld vele deelnemers telde. Sedert dien vonden de jachten geregeld plaats, als het weder en den grond zulks toelieten.

De kennel van de „Veluwsche” is gelegen op den Pinkenberg, een heuvel ten N. O. van Velp, die ingesloten wordt door de landgoederen Roozendaal en Beekhuizen. Daar ligt, omgeven door vroolijke berkenlaantjes, eene vriendelijke boerderij, die tot woning strekt aan den whip, A. Th. Friederichs, en daarnaast de kennel voor de honden en de stal voor het paard van den whip.

Het is een echt Geldersch landschap, een golvend terrein, dat hier en daar prachtige uitzichten biedt op de streken waar zich de IJssel zoo schilderachtig doorheen kronkelt, en dat begrensd wordt door donkere dennenbosschen en statige beukenlanen.

Door een groot houten hek, waarop met groote letters staat vermeld, dat „de Koninklijke Veluwsche Jachtvereniging” hier

verblijft houdt, betreedt men de gronden bij de woning van Friederichs behorende. Achter diens huis, waarvan de kamers aardig versierd zijn met platen, jachttafereelen voorstellende, is een steenen gebouwtje gelegen, dat tot verblijfplaats voor de honden strekt. Het is verdeeld in drie vertrekken, waarin houten britsen zijn aangebracht, die, met stroo gedekt, de honden's nachts tot legerstede dienen. Deze vertrekken hebben uitgang naar eene overdekte ruimte, hoog omrasterd, waar de honden moeten rondloopen als het weder te ongunstig is om ze in den grasloop toe te laten.

De grasloop is een tamelijk groot grasveld, waarin eenige vruchtboomen wat schaduw kunnen geven, en dat met ijzer-gaas rondom afgesloten, eene veilige speelplaats voor de honden is.

De achterzijde van het door Friederichs bewoonde huis is ingericht voor de stalling van zijn paard.

De verzorging van de honden eischt heel wat moeite. De door hen gebruikte nachthokken moeten iederen morgen zoo zorgvuldig mogelijk worden schoon gemaakt, terwijl iedere hond elken ochtend geheel wordt afgewreven. Daarna moeten zij

Foto Aug. F. W. Vogt.

EEN GROEP OFFICIEREN AAN DE MEET.

Van links naar rechts: Luit. Jhr. Repelaer van Driel, Luit. Baron van Heerdt, Luit. van den Wall Bake, Luit. Jhr. Quarles van Ufford, Luit. Jhr. van Reigersberg Versluys, Luit. Jhr. Calkoen.

Foto Aug. F. W. Vogt.

DE MASTER MET HET GEZELSCHAP RIJDEN DOOR EEN DER LANEN OM HET KASTEEL NAAR DE WEIDEN ALWAAR DE HONDEN DEN SLIP OPNEMEN.

circa 2 uur wandelen, terwijl zij dan om elf uur gevoerd worden.

Het voedsel bestaat uit havermeel of maïsmeel met wijtenzemen, twee maal per week afgewisseld door rijst met groenten. In den jachttijd en de training bovendien 3 maal per week paardenvleesch. Het wordt in een speciaal daarvoor gebouwd fornuis bereid en in lange houten bakken gereed gezet.

Het voederen levert een aardig schouwspel op, meestal geschiedt het onder persoonlijk toezicht van den master. Deze roept door een paar stooten op het kleine hoorntje de honden in den grasloop bij een. Zij verdringen zich voor den ingang, die echter niet overschreden mag worden. De master roept nu de honden stuk voor stuk bij hun naam af en geeft hen verlof naar de voederbakken te gaan. Op deze wijze kan aan de honden, die langzame eters zijn, wat meer tijd geschonken worden dan aan de meer gulzige dieren, terwijl het blazen op het hoorntje geschiedt om hen er aan te wennen zich op dat geluid onmiddellijk te verzamelen, hetgeen op de jachten van veel nut kan zijn.

Na afloop van het jachtseizoen hebben de honden volmaakte rust tot ongeveer medio Juli, dan vangt de training aan, die onder persoonlijke leiding van den master tot einde Augustus duurt.

De training, die met het oog op de warmte 's morgens vroeg plaats heeft, bestaat uit loop-, spring- en klim-oefeningen. Eerst wordt stapvoets gereden, nu en dan afgewisseld door kleine drafjes, die langzamerhand langer worden genomen, terwijl ook de oefeningen van één uur per dag gaandeweg tot 4 uren achtereen worden verlengd. Dan moet het de honden gemakkelijk vallen de paarden een halfuur lang in draf te volgen. Galop wordt slechts eens in de 14 dagen gereden en dient uitsluitend om te onderzoeken of de honden goed bij adem blijven.

In September wordt eens per week een proefjacht op slip gemaakt, waarbij de resultaten van de training kunnen worden beoordeeld. Dit is geen gemakkelijk werk, omdat den honden geleerd moet worden allen bij het zoeken mede te werken en niet ontijdig aan te slaan. Honden, die niet leerzaam blijken, worden dan uit de meute verwijderd. Na afloop van de jachten worden hunne pooten stuk voor stuk nauwkeurig nagezien.

Men ziet derhalve, dat het africhten van de meute geen lichte taak is, terwijl hunne verzorging aan den whip, die door eenen helper wordt bijgestaan, soms de handen vol geeft. De vriendschappelijke verhouding, die er tusschen Friederichs en zijne pleegkinderen bestaat, toont aan met hoeveel toewijding deze zijne taak vervult.

Een goed getrainde hond toont eene glanzende huid, een levendig oog en een slank, maar niet te mager lichaam. Het is in Engeland de gewoonte te jagen met honden van het zelfde geslacht. De Veluwsche volgt dit voorbeeld en jaagt met teven. Deze worden in Engeland gekocht, omdat de ervaring heeft geleerd, dat er zeer vele bezwaren aan verbonden zijn de dieren zelf te fokken. Bovendien is het wenschelijk honden te hebben van ongeveer gelijke snelheid, opdat op de jacht de meute dicht bij elkaar kan blijven.

De Vereeniging jaagt uitsluitend op slip; de voorbereiding van een slippjacht geschiedt als volgt:

De master loopt het parcours, waar langs de jacht zal worden geleid, geheel te voet af, nauwkeurig acht gevende op het ter-

rein en de hindernissen. Hij is daarbij vergezeld van een persoon, die de merkwaardige gave bezit zich zoo te kunnen oriënteren, dat hij een eenmaal afgelegden weg steeds weer terug kan vinden. Aan hem geeft de master zijne instructies voor het trekken van de slip en de checks. Deze man gaat op den morgen van de jacht met een bos stroo uit het vossenhek, dat soms nog gedrenkt is met eenige druppels anijsolie, te voet het uitgezochte parcours afloopen, het bos stroo aan een touw achter zich aan slepende. Door het over eenigen afstand op te lichten, ontstaat een „check“; de honden moeten daar hetspoor opnieuw zoeken en daarvan kunnen de paarden gebruik maken om wat op adem te komen. Een slippjacht is van 10 tot 20 K.M. lang, met meestal twee checks. Zijn de honden aan het einde van de slipp gekomen, dan wordt hen daar de „kill“ bereid, door hen groote stukken vleesch voor te werpen.

Voor bijna alle rond Arnhem gelegen landgoederen en terreinen heeft de Vereeniging verlof gekregen er de slip te trekken. De master is daardoor in staat aan de jachten groote afwisseling te geven en hij laat zeker niet na daarvan te profiteren.

Master te zijn is ook in ons land waarlijk niet gemakkelijk. Bij het kiezen van een parcours moet hij met velerlei omstandigheden en wenschen rekening houden en dit is voorzeker niet het lichtste deel van zijne taak. De hindernissen, die hier genomen worden, eischen evenzeer, dat hij een zeer vlot en kundig ruiter is en waar bij eene jacht een der andere ruiters somtijds gelegenheid heeft eene gunstige plaats voor het nemen van den sprong te kiezen, daar zijn de master en de whip meestal genoodzaakt te springen waar zij voorkomen. Het is hun taak toch de honden zoo noodig te leiden en zij zijn derhalve verplicht in de nabijheid der meute te blijven, terwijl de ruiters, die volgen, nimmer te dicht op de honden mogen rijden om deze in hun werk niet te hinderen.

Hoeveel werk het trainen en africhten van de honden den master geeft, hebben wij reeds gezien.

Dat de wijze, waarop de heer Korthals van Schooten de functie vervult, hoogelijk wordt gewaardeerd, bewijst wel het groote veld, dat hem volgt, als het weder enigszins wil mede werken. Uit verschillende steden begeven zich dan de deelnemers tijdig naar Gelre's schoone hoofdstad.

Het bestuur van de Koninklijke Veluwsche Jachtvereeniging bestaat thans uit de heeren:

S. A. F. Baron Creutz, voorzitter; J. J. Korthals van Schooten, master-huntsman; Baron van Heemstra, ritmeester van de Huzaren, Jhr. Calkoen, luitenant van de rijdende artillerie, Ch. Gerken, M. Baron van Pallandt, bestuursleden en Mr. H. Fockema, secretaris-penningmeester.

Het tenue van de Vereeniging is de roode jas met blauwen kraag, jas en vest voorzien van vergulde knopen, waarop de door elkaar gevlochten letters V. en J. gedekt met een koninklijken kroon. Verder witte pantalon, rijlaarzen met licht kleurige lederen kappen, terwijl een bolronde zwart fluweelen pet wordt gedragen.

De illustraties geven afbeeldingen van de jacht, die op 20 Februari l.l. werd gereden in de graslanden langs den IJssel, achter Biljoen. Voor hen, die gaarne over sprongen rijden, geeft eene jacht door deze landen steeds een buitengewoon genoegen.

De welwillendheid van den heer Lüps, den eigenaar en bewoner van het kasteel Biljoen, zijne landen voor den jachtrit open te stellen, werd op hoogen prijs gesteld. Ook zij hem zeer dank gebracht voor zijne toestemming de meet te doen plaats hebben op het voorplein van zijn schoon kasteel, waardoor het mogelijk was foto's van het gezelschap te nemen in zoo schilderachtige omgeving.

Daar verzamelden zich om den master en den whip: Baronesse van Nagell, de heeren Baron Creutz, Graaf Le Grelle, Mr. N. Fockema, Leeuwenburg, Jhr. Coehoorn van Sminia, allen in roode jachtkleedij, benevens de luitenanten van den Wall Bake, Jhr. Repelaer van Driel, Jhr. Calkoen en Jhr. Quarles van Ufford van de artillerie; Baron van Heerdt en Jhr. van Reigersberg Versluijs van de cavalerie.

Zij leveren een kleurrijk en levendig schouwspel op, zooals zij daar af en aan rijden tot het wisselen van hoffelijke groeten. Het helle rood van de jassen steekt scherp af tegen en harmonieert toch ook weder wondergoed met de groenbruine zware

stammen van de boomgroepen, die ter zijde van het slotplein staan.

Soberder doen het de eenvoudige en zoo goed kledende uniformen der officieren.

Op de glanzende huid van de paarden, die steeds in lenige beweging zijn, speelt het licht.

Meer achterwaarts de stoere figuur van den whip, rustig te paard toezicht houdende op de honden. Deze woelen dooreen te maken.

Als achtergrond rijst het statige, oude Biljoen op, ernstig enforsch en zoo mooi geëvenredigd in zijne afmetingen. Zijne muren toonen eene kleurschakering, zooals alleen de tijd aan onze oude gebouwen weet te geven. Ter weerszijden blinkt het water van de slotgracht.

Weldra geeft de master het teeken tot vertrek.

De honden worden ontkoppeld en de jachtstoet verlaat het slotplein om zich door de lanen van het park naar de weilanden te begeven.

Voorop gaat de master, dan volgen dicht aaneengesloten de honden en direct daarachter de whip om achterblijvers en uitbrekers tot hun plicht te brengen.

Ruim 50 meter achter deze groep volgen de andere ruiters. In de graslanden aangekomen worden de honden op het spoor gezet en den neus langs den grond zoeken zij driftig.

Plots begint er een te grommen en daarop aan te slaan, de andere honden komen haastig naderbij en voort gaat het, de slip is opgenomen.

De master en de whip volgen de meute dadelijk, terwijl ook de andere paarden in galop gezet worden.

De jacht heeft een aanvang genomen.

Men moet zelf gereden hebben om het heerlijk opwekkende te kunnen beseffen van een vlotten jachtgalop over een goeden bodem.

Men voelt zijn paard de spieren strekken en spannen en uit alle bewegingen diens wilden drift om vooruit te stormen. Dit

werkt als electriseerend op den berijder en deze moet zich bezinnen om door geven en nemen de te groote heftigheid van het dier te beteugelen. Maar daarin zit bekoering.

Het eischt horsemanship in dergelijke zeer vlotte gangen, als de paarden elkander opwinden, zijn eigen paard aangenaam in de hand te hebben en het vrijheid te laten zelf zijn weg door het terrein te zoeken.

Daar naderen de ruiters een hindernis. Het is een vast afsluithek waarachter een sloot; er zal dus kloek gesprongen moeten worden. De paarden hebben het ook gezien en steken de ooren op. Door zittende, voelt de ruiter hoe zijn paard als met iederen galopsprong een aanloop neemt. Voor de hindernis neemt het dier een forschen afzet, de ruiter voelt zich opgeheven, een kort oogenblik zweven en de overzijde is bereikt. Voort gaat het weer, steeds de honden achteraan tot een check aan mensch en dier gelegenheid geeft wat op adem te komen.

Om den lezer een overzicht te geven van het verloop van deze jacht gelooven wij niet beter te kunnen doen dan het verslag van den master over te nemen:

„Voor heden waren de weiden aan de beurt en het is een „zeldzaam genoeg om de honden op het gras te zien arbeiden. Zonder eenigen twijfel is de heide op den duur te hard, „te stoppelig voor de zolen der hondenvoeten en dat is de „oorzaak, waardoor de meute in de weiden met veel meer „lust gaat. In den eersten run veroorzaakte een haas, die „de lage weilanden naar den IJssel toe opging, vrij wat ver- „warring en het kostte den Whip veel moeite om de honden „wederom onder het appèl van den Master te brengen. In „den voozen bodem was het beste Whipspaar bijna ver- „zonken.

„Maar op het Rhederlaag en in de Zuider Waard waren de „weiden zóó elastisch, zóó droog, als wij ze nog nimmer te „voren zagen. Op het groene tapijt hoort men de paarden „niet galoppeeren; er wordt niet over den slip geloopt, omdat „er geen menschen wonen. Een jacht dáár is een korte, maar „gelukkige droom!”

MET DE „GROTIUS” NAAR GENUA.

(Vervolg).

EENMAAL in kooi sliep ik dien eersten nacht aan boord zoo heerlijk als er maar te slapen is in die zindelijke, frissche slaapgelegenheden, en tegen half zes werd ik, betrekkelijk vroeg, wakker. De boot slingerde. Ik begreep, dat er een fellen wind opgestoken was. Achter de roode gordijntjes zag ik het daglicht al, de zon scheen door de kieren op de witte wanden van mijn cabine, de kaarshouders bewogen langzaam met draaiende beweging in de hangers, mijn deur sloeg plotseling open, toen de boot sterk overhelde een wijle. Mijn „jongen”, Mostar, die in de corridor schoenen zat te poetsen, aandachtig neergehurkt bij den ingang van mijn hut, stond dadelijk op, maakte de deur vast met een haak, zoodat deze niet meer openvallen kon door de plotselinge willekeurige, bewegingen van het schip. Ik probeerde toen nog wat te slapen, maar boven mijn hoofd hoorde ik het dek schrobben en water werd overvloediglijk gebruikt. Er waren nog meerdere scheepsgeluiden, waarvan ik den oorsprong niet kon vatten, maar die van overal kwamen. Zoo meende ik een geweldig geloei te hooren als van ontzettend harde stormvlagen, die om het schip gierden, regelmatig weerkeerden, en ik dacht al stellig, dat we erg ruw weer hadden, want de boot begon telkens meer te bewegen. Maar naderhand hoorde ik, dat het loeien niet anders was geweest dan een bijzonder gerucht van machines, die water pompten, de wind be- teekende op dat uur nog niet zoo heel veel, hoewel het later op den dag werkelijk te stormen begon. Toen ik den slaap niet meer vatten kon, ging ik rechtop in bed zitten. Op dat oogenblik vielen mijn scheermessen uit de laadjes van de waschtafel; ik klom uit mijn kooi, legde alles weer op zijn plaats, voelde nu eerst hoe zeer het schip op de hooge zeeën bewoog en schoof het gordijntje van voor het raampje weg, om eens uit te kijken over het water. De zon

stond nog niet hoog boven de kim, de hemel was onbewolkt, maar de zee stond hol, de rand van mijn patrijspoortje kwam dikwijls bedenkelijk dicht bij het schuimbedekte wateroppervlak, en ik voelde mijn lichaam zwaar tegen de randen van de kooi gedrukt, zoodat het als een verlichting was wanneer de boot naar den anderen kant ging hellen. Van zeeziekte bespeurde ik onderwijl geen spoor. Ik begon mij aan te kleeden, te scheren zoo goed en zoo kwaad als dit ging met zulk een bewegelijken bodem onder de voeten. Om acht uur zat ik aan de ontbijttafel; ik dacht zoo onder het eten: jongen, wanneer we in zoo'n paar jaar niet op zee geweest zijn, is zoo'n eerste maaltijd met storm aan boord toch een buitengewone zaak. 't Werd soms wel wat

Foto Aug. F. W. Vogt.

MET DE „GROTIUS” NAAR GENUA.
SOUTHAMPTON. OUD ROMAANSCH FORT. (HENRY I).

Foto Aug. F. W. Vogt.

MET DE „GROTIUS” NAAR GENUA.
EILAND „WIGHT”. APLY TOWER BIJ RYDE.

verontrustend, wanneer borden en kopjes zoo heel even in 't gelid verschoven om op dezelfde manier weer op hun plaats te komen; óók, om de thé zich zoo maar als van zelf op het schoteltje te zien storten was een wonderlijke gebeurtenis, en dan dat telkens rijzen en dalen van den horizont boven en naar onder de lange rij patrijspoorten aan de overzijde, dat was niet alledaagsch.

„Is dat zeeziekte, een begin van zeeziekte, dit van af het aller-eerste ontwaken zoo angstvallig napluizen en bestudeeren van iedere gewaarwording?” zoo dacht ik voorzichtig. 't Was bijna onmogelijk, ik was maar ééns in mijn leven zeeziek geweest, en wel de eerste maal dat ik naar Engeland ging. Ik had na dat uitstapje weken lange zeereizen gemaakt, zonder mij een oogenblik onlekker te voelen; en nu al die gewaarwordingen, die bijzondere oplettendheid?

Boven mijn hoofd marcheerden de in eikenhout fraai gebeeldhouwde leeuwen van Lion Cachet op hun doode gemak in het rond. Zij loopen in een cirkel onder langs den lichtkoepel, maken dus „draaiende bewegingen” dacht ik. . . . Lion Cachet's motieven zijn niet geheel origineel... er zit veel Oostersch in, die pilaartjes op het goudleer tegen de wanden hebben ook al iets Indisch, iets Moorsch, maar wat een rijk, wat een schitterend geheel heeft hij 'er mee gemaakt, kijk nu eens goed naar het bosch en niet alleen naar de boomen.... maar die decoratie is vorstelijk voornaam!....

Mijn kijken ontwaarde dan met een zeker afgrijzen, hoe de bordjes, de olie- en azijnstallen, de schalen met tong, saucisse de Boulogne, de schaaltes met boter, met radijs, de jampotten, hoe alles op de tafel ruim drie centimeter verschoof. Ook in mijn diepste binnenste dreigde er iets te verschuiven, meende ik, maar ik vermande mij. Na vriendelijke uitnodiging van den hofmeester bestelde ik een paar spiegeleieren met ham en verwerkte, zooals de Vlamingen dat zoo bijzonder aardig uitdrukken, „op voorhand” een paar malsche haringen, eenige broodjes met tong, eindelijk mijn eitjes, thé, beschuiten met kaas, een appel en een sinaasappel. Onder de bedrijven door besefte ik, dat ik geheel alleen in de zaal was nu, behalve de bedien-

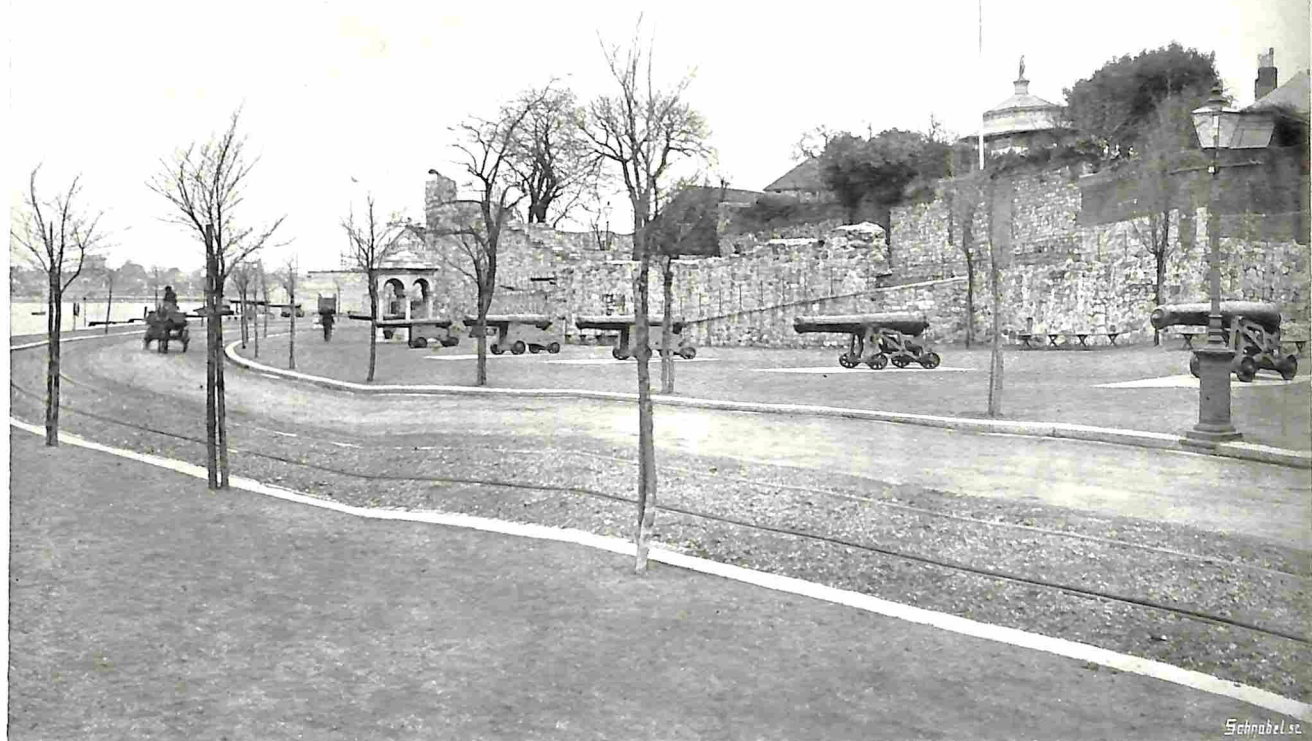

Foto Aug. F. W. Vogt.

MET DE „GROTIUS” NAAR GENUA.
SOUTHAMPTON. WESTZIJDE.

den en een heer, die zich niet geheel op zijn gemak gevoelde en ietwat van kleur verschoten, en moeizaam de zaal verliet. Ik voelde mij nu wel tot een wandelingetje aan dek geneigd, want ik moest mij noodig wat in de frissche lucht vertreden.

Toen begon mijn oude kwaal, de gal, mij plotseling te kwellen, een lastig ongemak, dat ik uit de tropen meegebracht heb; ik meende tenminste stellig, dat 't meende te gal was: dat begon gemeenlijk ook met lichte duizelingen en wat dies meer zij. Maar ik ging toch naar boven met mijn gal, die moest er maar eens uitwaaien, dacht ik. 't was eigenlijk miserabel om aan al die kleine ongemakjes toe te geven.

Dicht bij de verschansing stonden mijn vrienden in onbedrijflijke houdingen. Bij tijd en wijle gingen zij zeer correct, en als of er niets gebeurd ware, op kleine stoeltjes tegen de wanden van het deksalon aanzitten, wij bekeken dan zwijgend de zee, vol met wit-getopte golven, en vonden, dat het schip verbazend vreemde en onaangename bewegingen maakte.

„Wat zie je er groen uit,” merkte er een vriendelijk op, juist toen ik naar beneden wilde gaan.

„Ik heb last van duizelingen,

ik ben wat gallig,” zeide ik slapjes.

't Was inderdaad hoog tijd, dat ik naar mijn kooi terug ging. Daar kwam ik tot de vernederende ontdekking, dat ik zeeziek was. Ik vond mij zelf verachtelijk en geen medelijden of anderszins waard. Iemand, die zooveel gezworven had als ik, nu uit voor z'n plezier en. . . . zeeziek. Want lang na de gal bleven de duizelingen, en als ik na een uurtje dommelen maar weer voor de zooveelste maal wilde beproeven om op 't dek wat adem te scheppen, dan dreven nieuwe, lieflijke sensaties mij weer met afschuwelijke gezwindheid naar cabine N. 40, waar nieuwe beproeven van dit zenuwschokkende „spel van de zee”-ziekte met een benauwende geoeffendheid werden afgespeeld. Onderwijl bewezen meerdere, uit vage verten tot mij doordringende kreten, dat de slag nog altijd niet geslagen was en dat de strijd met onvermoeide kracht werd voortgezet. Toen ik mij eindelijk zóó aan mijn verfoeilijke zwakheden en misdragingen geërgerd had, dat ik van pure vermoeidheid niet meer kon, deed ik boordje en jas uit en legde mij maar stil te slapen, terwijl de golven mij zoetjes in den dut brachten.

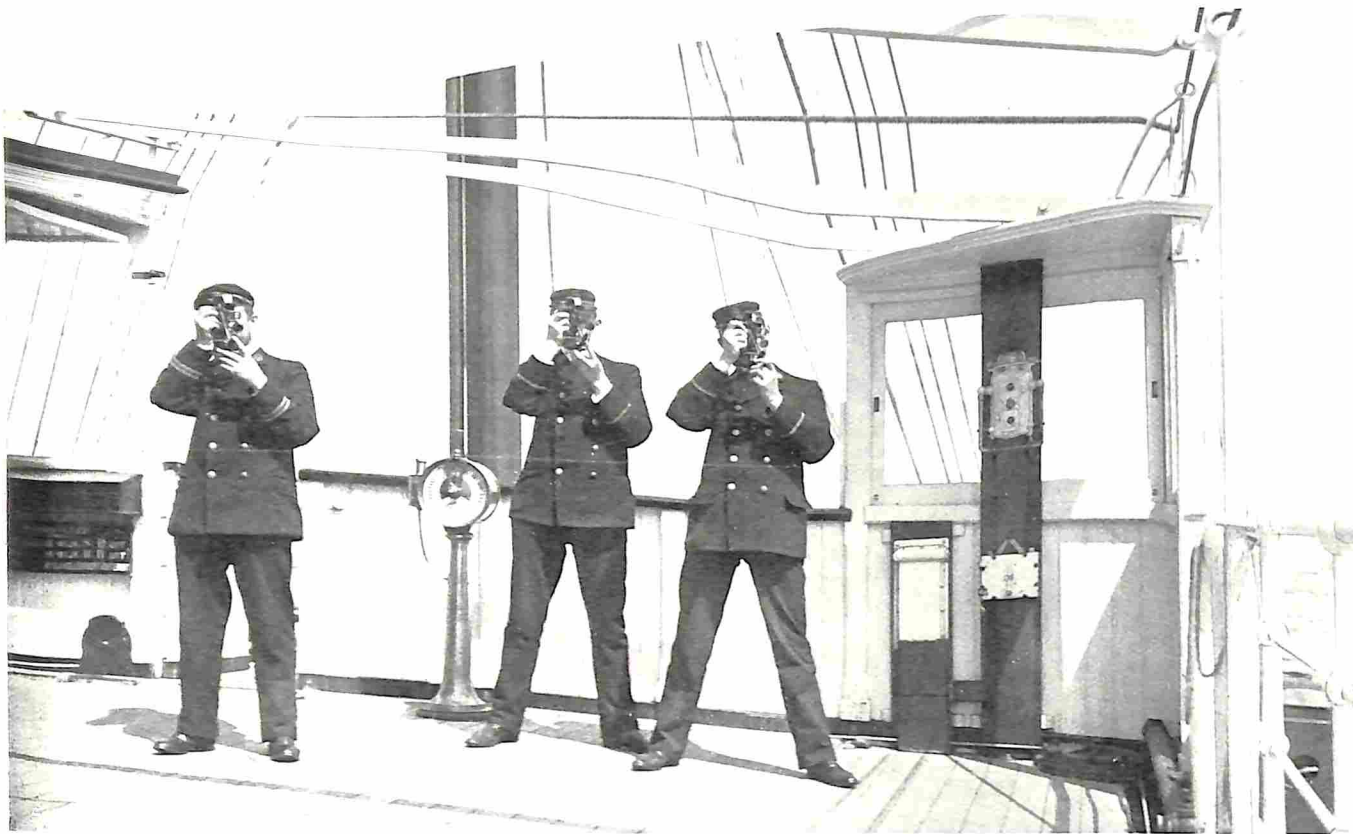

Foto Aug. P. W. Vegt. OFFICIEREN VAN DE „GROTIUS” NEMEN OM 12 UUR DE ZONSHOOGTE.

Lezer, besluit nu uit bovenstaande regelen niet, dat een zee-reis met storm een onaangename zaak is; ik zou niet graag ver-keerd begrepen willen worden. Ik wil beproeven er u van te overtuigen, dat zeeziekte aan boord van de *Grotius* een voor-recht, ja, bijna een genot is. De verpleging door die flinke Javaansche voortreffelijke bedienden, stijgt gedurende het geval der zeeziekte tot het volmaakte. Niets te veel kunt gij van de jongens eischen, zij zijn een en al handige hulpvaardigheid, zij kennen hun Pappenheimers en verschaffen u alles wat gij maar noodig hebt. Zijt gij eenmaal door hun goede zorgen zoo ver gekomen, dat gij rust kunt vinden, liggend in uw kooi, welnu, dan sluiten ze geruischloos uw gordijntjes voor uw patrijspoort, ook een gordijn wordt voor de cabinedeur geschoven, opdat gij zooveel frische lucht mogelijk in uw hut kunt krijgen, en ten slotte verzoeken zij instantelijk hen toch vooral te waarschuwen wanneer ze noodig zijn, en dat alles doen ze met zulke rustige, bijna voornamen manieren, die van zulk een superieure culte getuigen, dat hun zachtvaardig gedrag alleen reeds in staat is u de zeeziekte te doen vergeten. Ik persoonlijk sliep dan, nadat ik „mijn uiterste best” gedaan had, verrukkelijk. Tegen etens-tijd werd ik wakker, ik achtte het echter niet geraden om aan tafel te gaan, ik had het in mijn kooi veel te gezellig. Bovendien achtte ik mij nog niet geheel rijp voor de verticale houding, ik verkoos dus als bij instinct de horizontale en bevond mij daar uitstekend bij. De zeer beleefde hofmeester kwam mij toen uiterst voorkomend uitnoodigen „of hij dan niets aan mij kwijt kon raken”. Hij informeerde dit op zulk een toon, dat ik met een zeker cynisme, dat ik hier maar het „cynisme der zeezieken” wil noemen, vroeg, wat een sterveling in deze positie van hulpe-loosheid en verslagenheid tot zich mocht nemen.

„Wel,” ging 't antwoord bemoedigend, „dat mocht zijn, wat bouillon, een paar beschuiten, een sinaasappel, een trosje druiven, dat was alles heel licht en versterkend.”

Zoo deed ik, en volkomen gerust gesteld viel ik weer spoedig in een diepen slaap, terwijl het schip hooger en heviger slingerde en de Zuid-Oostelijke storm met vernieuwde woede er op los floot.

In de Solent, het water tusschen het eiland Wight en South-ampton was alle leed al spoedig geleden; hooge zeeën en deining bestonden daar niet, hoewel de storm duurde en eerst tegen drie uur in den middag snel atnam.

Ik wiesch en kleedde mij en ging zéér verkwikt en alsof er niets gepasseerd was aan dek. De zon was reeds lang achter dikke wolken schuil gegaan. Van de lachende Zuid-Engelsche kust en de Noordelijke stranden van het eiland Wight was niets te zien, dan een blauwachtige, nevelige massa, alles in dichte regenvlagen droefgeestig verdronken. Dat was geen goed begin van de reis, want onder normale omstandigheden is het uitzicht op de bedoelde kusten inderdaad verrukkelijk mooi, zóó doet het denken aan Zuidelijke zeeën en stranden. Wij zagen nu van Southampton alleen de torens van het enorme hospitaal voor soldaten en aan den Oostelijken ingang van de Solent, een lange rij droefgeestige enorme passagiersbooten, bijna geheel ver-laten. Die booten zijn indertijd door de Engelsche Regeering gekocht van Spaansche en Italiaansche stoomvaart maatschap-pijen, ze hebben gediend voor troepenvervoer naar Zuid-Afrika; nu liggen ze daar als zwijgende, sombere overblijfsels van een onzaligen oorlog in lange rij te wachten tot er een koper voor hen komt. Maar er komt niemand, de schepen worden oud en zullen nog wel eens voor afbraak verkocht worden.

Wij troffen het dien Zondag van 22 Maart in geenerlei op-zicht. Tegenwind en daardoor drie à vier uur later dan gewoonlijk voor Southampton, koud, regenachtig weer, geen Zuidelijke pa-

norama's en tot overmaat van ramp werd ons van het land geseind, dat we niet voor des avonds 10 uur in den haven mochten komen, wij een spring-vloed het binnenvaren hoogst gevaarlijk maakte. Dit was een streep door onze rekening, want we hadden nog dien zelfden dag naar Londen willen sporen, om daar de veertig uren door te brengen, die te Southampton moesten worden gewacht voor het innemen van veel Engelsche, voor Indië bestemde, goederen.

Wij maakten echter van den nood een deugd, schreven den ganschen middag brieven, dineerden na onze snelle en voorspoedige genezing van de zeeziekte overvloediglijk, speelden na tafel gezellige spelletjes in de rookkamer en werden heel laat des avonds in de haven gesleept.

Wij kwamte liggen vlak bij de „Oceanic”, eens het grootste schip van de wereld, waarvan wij in den duisteren nacht de reusachtige romp als een dreigend monster uit het water zagen rijzen. Tegen half twaalf was de „Grotius” aan de pier gemeerd. De boot lag geheel onbeweeglijk, wind en regen hadden opgehouden ons te teisteren. Van uit de verte tintelden de ontelbare lichtjes van de verre nachstad.

(Wordt vervolgd).

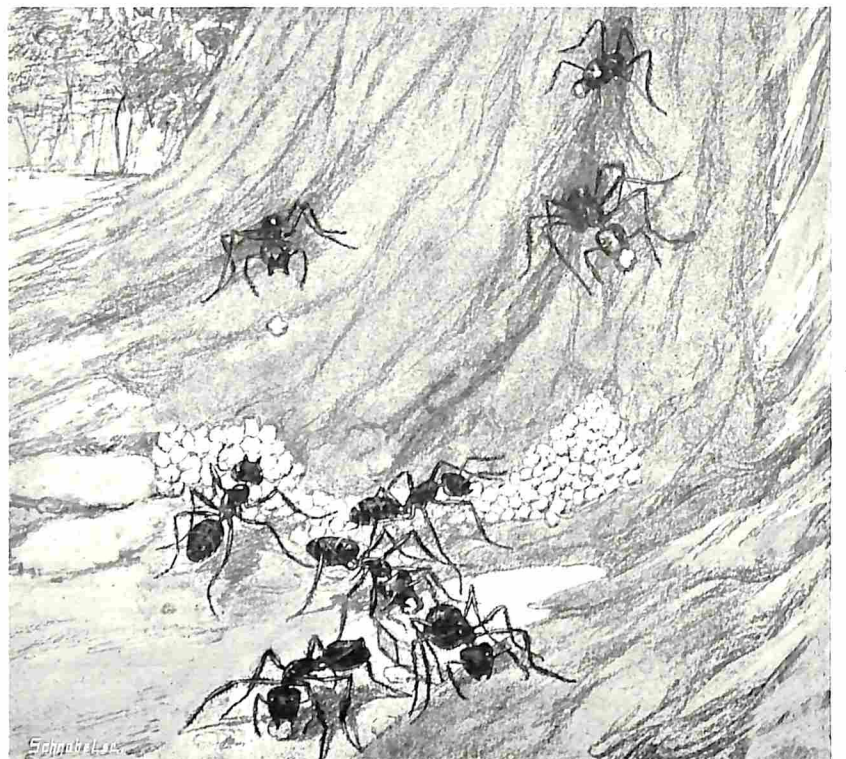
BIJ DE MIEREN.

(Vervolg).

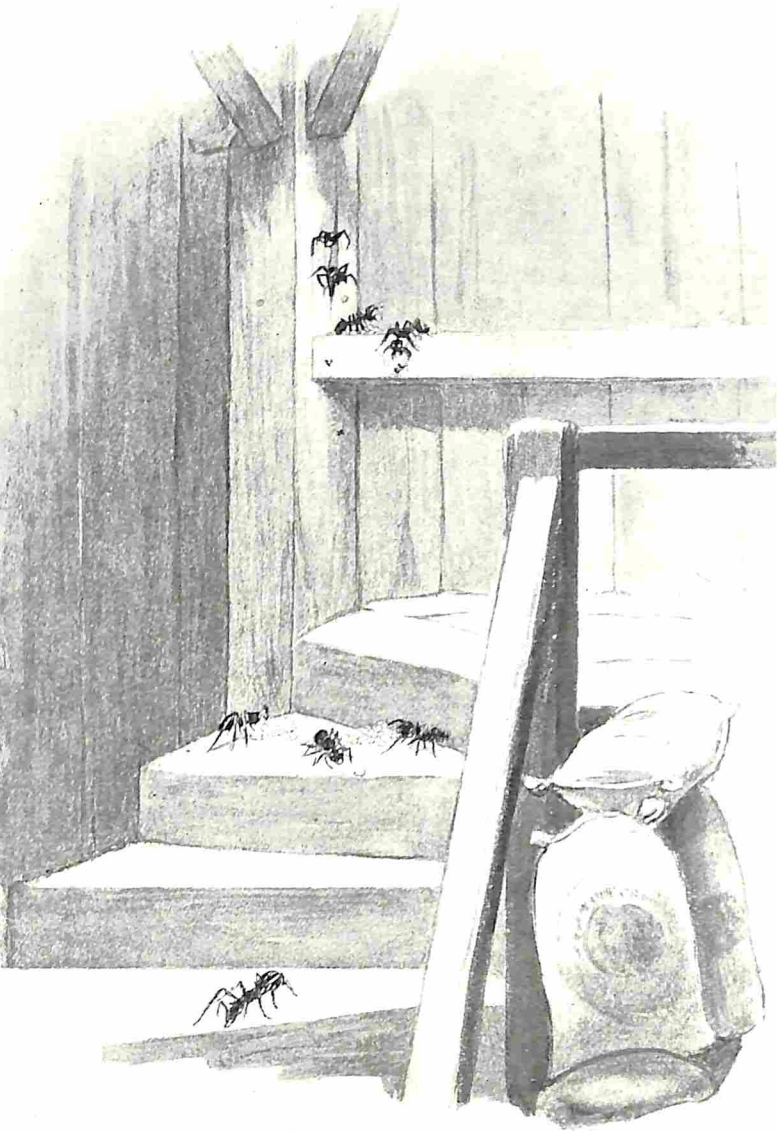
EENS bestudeerde ik zorgvuldig een groote kolonie tim-mermieren, die gedurende verscheidene jaren had geleefd en gestreefd in een zwaren hoekbalk van een koren-molen op Bell Estate te Bellwood, Pennsylvania. Eén ploeg liet de balletjes zaagsel vallen vanuit een barst in den 30 centimeter dikken balk, die uitkwam in het nest. Zij vielen op een kruisbalk, vijf-en-veertig centimeter lager, waar een andere werkersploeg ze vergaarde en vallen liet op een trap, die van de beneden-verdieping naar boven leidde, het nest boven de tweede étage gelegen zijnde.

De molenaar, die sinds lange jaren dit huis bewoonde, zeide, dat, toen hij er voor het eerst kwam, de mieren er een derde ploeg op na hielden, die zich op de trap ophield, eenige voeten lager, en die het afval opruimde en het op den grond liet vallen. Maar aangezien hij dagelijks de trappen veegde, ontdekten de mieren, dat zij hare krachten elders nuttiger konden besteden en trokken zich terug. Daarna werd het werk verricht, zooals ik het zag — het zaagsel, dat van den kruisbalk op de trappen viel, werd over-gelaten aan de bewerking van des molenaars bezem.

Vaak heb ik timmermieren gevonden in de schaduwrijke boomen langs straten en in parken en daar vertoonen zij dezelfde

TIMMERMIEREN VERWIJDEREN DE HOUTDEELTJES DIE ZIJ UIT EEN BOOM HEBBEN GESNEDEN.

TIMMERMIEREN ARBEIDENDE IN EEN DER BALKEN IN EEN KORENMOLEN.

zucht tot verborgenheid — of is het zindelijkheid? — die haar buitenzusters aan den dag leggen. Dicht bij mijn huis stond een ahornboom, die, alhoewel niet oud, toch erg verweerd was. Aan een kant, eenige centimeters van de wortels af, bevond zich een kleine, buisvormige opening, die verborgen was achter een uitstekend brok schors. Hieruit wierpen mieren zaagsel tot een klein hoopje op den grond. Andere mieren bewerkten dit omzooming en wierpen ze in de goot.

Het was merkwaardig en vermakelijk om de kleine schepseltjes hiermede bezig te zien. Nadat zij de steenen bereikt hadden, plaatste het draagstertje zich op haar achterste pooten, hield zich zoo een oogenblik in evenwicht, boog zich dan voorover en liet den spaander van tusschen haar kaken vallen. Zij gebruikte hiervoor haar voorpooten, hief ze aan beide zijden van haar kop en drukte ze tegen den spaander aan, die door een forschenslag naar voren, werd weggevoerd. Daarop volgden verschillende dergelijke handelingen, als ware het om van mond en voelsprieten de daaraan klevende stofdeeltjes af te borstelen.

Een zachte bries woei er en die nam het weggevoerd zaagsel op en voerde het door de goot, die tot op eenige voeten ermee bezaaid was. Deze mieren-last-dragers schenen op de een of andere wijze begrepen te hebben, dat de wind voor de verspreiding van het zaagsel zou zorgen en dat zij er zich daarom niet verder om hadden te bekommeren. Men vraagt zich af, of zij eenige notie van den aard dezer doeltreffende hulpbron hadden en, indien dit zoo was, welke voorstelling zij er zich van maakten? Evenals vele menselijke zwoegers werkten zij voort met het vage bewustzijn, dat een soort van Voorzienigheid in hun leven was getreden en dat het hun betaamde, die zonder verdere zorg aan te nemen. Iemand, die zich veel onder deze kleine zusters beweegt, moet zich geweld aandoen om niet toe te geven aan de bekoring van deze menselijke overpeinzingen der mieren, hoe ijdel zij ook zijn mogen. Zonder twijfel heeft Mr. Burroughs het aan het rechte eind, wanneer hij beweert, dat diegenen, die de juiste grens tusschen waarheid en fictie overschrijden, de handelingen der lagere schepselen vermenschelijken. Maar dit is een sinds lang bestaande neiging en de verleiding hiertoe is zeer sterk.

In alle geval heeft onze zich op haar achterste pooten heffende mier, die op den rand eener steenen omcirkeling zit en haar balletje houtzaagsel aan den wind en aan den afgrond der goot toevertrouwt, eenig begrip van den toestand. Zij kent precies haar grenzen en de haar dienende topografische eigenaardigheden en beweegt zich te midden hiervan met groote zekerheid. Dit duidt een soort automatisch verstandelijk vermogen aan. Daarenboven, de verhouding dezer insekten tot de natuurkrachten

schijnt van anderen aard te zijn als die welke tusschen hen en de levende voorwerpen die een aanval op hen doen, bestaat. Bij voorbeeld, wind, regen en stroomende wateren zijn dikwijls ruwe aanranders der mierenwoningen en pakhuizen. In deze gevallen blijkt de houding van het slachtoffer dezelfde te zijn als die der menschen bij dergelijke rampen — geen woedende aanval van vechtlust, maar een meer of minder hevige kamp met, of kalme onderworpenheid aan het onvermijdelijke. Maar laat eens een insekt of een ander levende plunderaar zich op hun terrein wagen. Dan is het heel iets anders. De gemeente is uiterst opgewonden. Elk individu is heftig op den strijd belust. Het is een ander soort levendigheid die wij nu waarnemen. Elkeen kan zich hiervan overtuigen. Om kort te gaan, men neemt hier hetzelfde verschil in houding van den mensch tegenover een sneeuwstorm of overstroming, of tegenover den aanval eener roofverbende waar, maar in verkleinde afspiegeling. Het is dit gevoel tegenover de natuurkrachten, vijandelijke of goedgezinde en een hiermee samengaan, zich er bij neerleggen als bij onvermijdelijke gebeurtenissen in een onvermijdelijke omgeving, of als bij toevallige lastige of tegenwerkende krachten in het leven, die onze timmermieren er toe heeft gebracht het bondgenootschap van den wind te aanvaarden bij de behandeling van het zaagsel harer boom-woningen. In denzelfden geest waarin zij zich voegen naar de vriendschappelijke houding der elementen, zouden zij het tegenovergestelde aannemen.

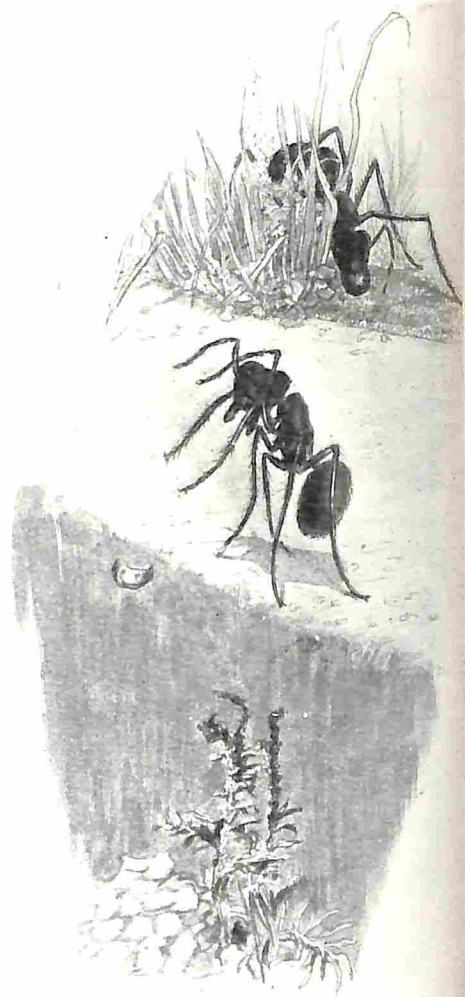
Laat ons terugkeeren tot onze kolonie in den molen-balk. Wat doen de mieren daar binnen in? Wat voor een woning hebben zij daar gevocht? Kon ik maar eens eventjes naar binnen kijken!

„Dat zal gebeuren!” antwoordde de eigenaar op mijn uitroep. En dit was geen gekheid. Eenige timmerlieden — menschenlijke ditmaal! — werden ontboden. De hoek van den molen werd door stevige palen gestut. Een insnijding van ongeveer vijf voet lengte, welke het bewoonde gedeelte inbegreep, werd uitgezaagd. Het uitgezaagde gedeelte werd naar buiten gedragen en de door mij zoo begeerde gelegenheid was daar. Het komt niet dikwijls voor dat een nieuwsgierig entomoloog in de handen valt van een zoo goed gezind man. Het stuk werd in tweeën gezaagd en zorgvuldig opengespleten. Helaas! ongelukkige verwoeste stad dezer Camponotidae! „Doodt geen mieren noodeloos!” was het bevel aan de werklieden.

„Maak u niet ongerust!” sprak de eigenaar tot den natuurkundige. Gaarne zouden wij die pest kwijt zijn. Het is hard voor de mieren, maar nuttig voor de menschen!”

Niettemin werden slechts die exemplaren genomen die noodzakelijke offers aan het altaar der wetenschap moesten zijn en de anderen, een groot gezelschap mochten ontsnappen. Als bij vooraf besproken schikking, vormden zij een onregelmatige kolonie en de werkmieren, die onmiddellijk de larven, poppen en eieren hadden gegrepen, wandelden met haar schatten naar een naburigen houtstapel, haar zonder twijfel wel bekend door meerdere fourrageer-tochten, heen. Vele gevleugelde, de mannetjes en wijfjes, begeleiden ze of werden door haar gedragen. Hun toekomst werd aan het noodlot overgelaten: het was hun verleden dat mij nu aanging.

Toen de stukken waren geopend en in geschikte blokken verdeeld, vertoonde zich de arbeid van acht à tien jaren en nimmer waarschijnlijk was de camponotidische bouwkunst zoo geheel blootgelegd geworden. Een doorsnede van meer dan twee voet hoog bij tien voet dikte was bijna totaal doorboord, de insnijdingen kwamen op één punt tot bijna vijf centimeter van het oppervlak. Een gedetailleerde beschrijving van het doolhof van gangen, hallen en kamers is geheel buiten gesloten, maar het exemplaar op de teekening geeft een vrij goed begrip van het geheel.*

TIMMERMIER EEN STUKJE HOUT IN EEN STRAATGOOT WERPEND.

(Wordt vervolgd).

*) De oorspronkelijke blokken zijn bewaard in des schrijvers verzameling van Insecten-bouwkunst in het Museum van de Academy of Natural Sciences te Philadelphia.